

Agenția Națională pentru
Curriculum și Evaluare

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ
EXAMEN NAȚIONAL DE ABSOLVIRE A GIMNAZIULUI
SESIUNEA DE BAZĂ

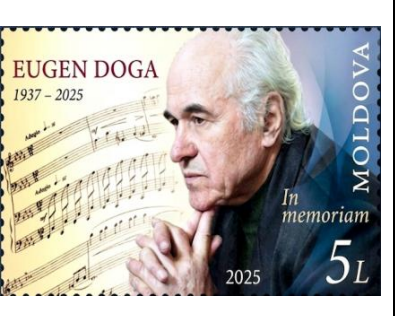
04 iunie 2026
Timp alocat – 120 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
 - Lucrează independent.
-

Îți dorim mult succes!

3.	<p>Studiază imaginea. Formulează o concluzie despre importanța Constituției pentru cetățenii Republicii Moldova. Argumentează răspunsul.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	 <p><i>Inscripție: Constituția Republicii Moldova</i></p>	3 L 0 1 2 3
4.	<p>Studiază timbrul. Apreciază contribuția personalității nominalizate în dezvoltarea culturii naționale. Argumentează răspunsul.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	 <p><i>Inscripție: Eugen Doga</i></p>	4 L 0 1 2 3

SUBIECTUL al II-lea (23 de puncte)

Studiază materialul suport și realizează sarcinile propuse.

SURSA A. REPERERE CRONOLOGICE

<p>18 ianuarie 1919-21 ianuarie 1920 - desfășurarea Conferinței de pace de la Paris; 10 septembrie 1919 - semnarea Tratatului de la Saint-Germain cu Austria; 27 noiembrie 1919 - semnarea Tratatului de la Neuilly sur Seine cu Bulgaria;</p>	<p>4 iunie 1920 - semnarea Tratatului de la Trianon cu Ungaria; 28 octombrie 1920 - semnarea Tratatului de la Paris privitor la Basarabia; 1921 - crearea Micii Întelegeri; 1928 - semnarea Pactului Briand-Kellog.</p>
---	--

SURSA B.

„După îndelungi tratative, la 10 decembrie 1919, Al.Vaida-Voevod a semnat la Saint-Germain Tratatul cu Austria, prin care se recunoștea unirea Bucovinei cu România. La fel de dificile au fost tratativele pentru Tratatul cu Ungaria, țară care nu accepta Hotărârea de la Alba-Iulia și nici concluziile experților internaționali privind fixarea graniței. România a fost obligată să facă o serie de concesii importante, granița româno-ungară fiind mult mai la est față de cea prevăzută în Tratatul cu Antanta.[...] La 4 iunie 1920, delegații României, I. Cantacuzino și N. Titulescu, semnau la Trianon Tratatul cu Ungaria, prin care era recunoscută unirea de la Alba-Iulia. Tratele de pace din anii 1919-1920 au o uriașă importanță pentru români. Marile puteri recunoșteau hotărârile de unire de la Chișinău, Cernăuți și Alba-Iulia, precum și contribuția și jertfele României pentru victoria Antantei în Primul Război Mondial.”

(Gh. Iacob, *România în secolul XX. Politică și societate*)

SURSA C.	SURSA D.
<p>„Problemele organizării lumii după prima conflagrație mondială au constituit obiectul Conferinței de pace de la Paris (1919-1920). Prezentă la această Conferință, România a acționat pentru obținerea confirmării pe plan internațional a hotărârilor adoptate în cursul anului 1918 la Chișinău, Cernăuți și Alba Iulia. [...] Conferința păcii de la Paris trebuia să dea consacrare juridică internațională noului statut teritorial și politic al statului român, prin recunoașterea principiului naționalităților și al autodeterminării popoarelor, prin respectarea drepturilor legitime ale poporului român asupra teritoriului său național. [...] După ratificarea internațională a actelor de unire din 1918, politica externă a guvernelor române a fost orientată, în întreaga perioadă interbelică, spre stabilirea unor relații de colaborare cu toate statele, apărarea unității și integrității teritoriale a României, realizarea unui sistem de alianțe vizând menținerea păcii și combaterea revizionismului, asigurarea securității pentru toate statele.”</p> <p>(I. Scurtu, Gh. Buzatu, <i>Istoria românilor în secolul al XX-lea</i>)</p>	<p>Harta: Înțelegerea Balcanică</p>

Nr.	Item
	Utilizează sursele A, B, C, D și cunoștințele obținute anterior.
5.	<p>Identifică în <i>sursa A</i>, evenimentul istoric în cadrul căruia a fost recunoscută Unirea Basarabiei cu România.</p> <hr/> <hr/> <p>5 L 0 1 </p>
6.	<p>Explică termenul <i>tratat</i>.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <p>6 L 0 1 2</p>
7.	<p>Numește două tratate, din cadrul Conferinței de pace de la Paris (1919-1920), prin care a fost recunoscută Marea Unire.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <p>7 L 0 1 2</p>

8.	<p>Formulează două obiective ale diplomației românești în cadrul Conferinței de pace de la Paris (1919-1920). Explică răspunsul.</p> <p><i>1:</i> _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p><i>2:</i> _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>8 L 0 1 2 3 4</p>
9.	<p>Determină două direcții spre care a fost orientată politica externă a României în perioada interbelică. Explică răspunsul.</p> <p><i>1:</i> _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p><i>2:</i> _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>9 L 0 1 2 3 4</p>
10.	<p>Numește o personalitate istorică, care a contribuit la recunoașterea Marii Uniri și consolidarea prestigiului internațional al statului român. Formulează două argumente.</p> <p><i>Personalitatea:</i> _____</p> <p><i>Argumentul 1:</i> _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p><i>Argumentul 2:</i> _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>10 L 0 1 2 3 4 5</p>

11.	<p>Exprimă-ți opinia: <i>Conferința de pace de la Paris (1919-1920) a avut un impact decisiv în formarea statului național unitar român.</i> Formulează două argumente.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	11 L 0 1 2 3 4 5

SUBIECTUL al III-lea (15 puncte)

Studiază sursele A, B, C.

SURSA A.

„*New Deal* se sprijină pe câteva postulate: să repună în mișcare activitatea productivă, să stimuleze cererea și să facă să crească puterea de cumpărare a muncitorilor și țăranilor. [...] Așadar, acesta trebuie să pună din nou pe picioare, la întreaga capacitate, economia americană. [...] Washingtonul pune la dispoziția statelor 500 de milioane de dolari și declanșează un vast program de lucrări publice: construirea de școli, amenajarea unor aeroporturi [...] - acestea dau de lucru milioanei de șomeri care redobândesc, odată cu speranța și încrederea, [...] șomajul a scăzut, economia și-a revenit, indicii de producție sunt în creștere, băncile au fost redeschise, fermierii își vând produsele la prețuri mai avantajoase. F.D. Roosevelt a salvat Statele Unite de la o catastrofă financiară [...].”

(**Rene Remond, *Istoria Statelor Unite ale Americii***)

SURSA B.

„Liberalii, care s-au aflat la putere în România între anii 1934 și 1937, au făcut din industrializare o preocupare centrală a programului lor intern. Au pus accentul pe industria grea, pe care intenționau s-o transforme în baza unei economii naționale moderne. Toate activitățile lor relevă existența unui plan pentru intervenția tot mai accentuată și controlul statului asupra economiei. Ei erau convinși că încurajarea și protecția de către stat a industriei erau indispensabile, pentru că mijloacele private se dovediseră neadecvate.[...] În agricultură, țăranii mijlocași și înstăriți au fost favorizați față de majoritatea care deținea posesiuni mai mici de 5 hectare. Guvernul a oferit noi credite la dispoziția țăranilor și și-a propus să raționalizeze și să intensifice producția agricolă [...].”

(**Mihai Bărbulescu, Dennis Deletant și alții, *Istoria României***)

SURSA C.

„În timpul Marii Crize Economice, Marea Britanie a renunțat la tradiționala politică a liberului schimb și a adoptat măsuri protecționiste. Introducerea tarifelor vamale și încurajarea consumului produselor naționale urmăreau protejarea industriei interne și limitarea șomajului. Intervenția statului a contribuit la stabilizarea economiei, evitând tensiuni sociale grave.”

(**Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria secolului XX***)

